

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Банківська справа»
на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 7 та 8 семестри
Освітня програма/спеціалізація	«Фінанси і кредит», «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Прасолова Світлана Павлівна
к.е.н., доцент
доцент кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	+38-066-39-49-939
Електронна адреса	prasolova.s.p@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.fin.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи спеціальних знань з основ банківської справи та практики організації роботи банків, специфіки становлення і розвитку сучасних банківських систем, оволодіння практичними прийомами та навичками організації банківської справи, прийняття управлінських рішень та формування відповідних компетенцій для їх ефективного застосування у різних сферах банківського бізнесу.
Тривалість	6 кредитів ЄКТС / 180 годин (лекції 32 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 108 год.)
Форми та методи навчання	Активні види лекцій (лекції-візуалізація, проблемні лекції із залученням провідних фахівців галузі); практичні заняття в аудиторії, робота у малих групах, підготовка тез доповідей на науково-практичні та міжнародні конференції, дистанційні консультації
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: усне й письмове опитування, тестування, розв'язання комплексу практичних завдань у дистанційному курсі і проблемних ситуацій, економічні диктанти, виконання завдань самостійної роботи: захист реферативно-розрахункових робіт, виконання поточної модульної роботи (два модулі). Підсумковий контроль: у 7 семестрі - ПМК (залік); у 8 семестрі - екзамен
Базові знання	Для вивчення даної дисципліни необхідні такі базові знання: економіки, мікро- та макроекономіки; економічної теорії; сутності грошей та основ грошово-кредитної політики; діяльності фінансового ринку та фінансових інститутів уміти: використовувати отримані знання з економіки та грошово-кредитних відносин, абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик та виконання фінансових розрахунків, креативно та критично мислити у дослідженнях.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів	ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.. СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПРО6. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>	<p>світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p> <p>СК08. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
ЧАСТИНА I		
Модуль 1. Теоретичні і практичні основи банківської справи (базовий рівень)		
1. Поняття банківської діяльності та основи функціонування банківської системи	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
2. Центральний банк у банківській системі	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
3. Організація діяльності банків на ринку банківських послуг	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
4. Пасивні операції з формування ресурсної бази банків	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних завдань з фінансових розрахунків; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
5. Організація грошового обороту у банках	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання домашнього завдання (теоретична та практична частини); завдання для самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою та виконати практичне завдання
6. Основи організації кредитної діяльності банків	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних завдань з фінансових розрахунків; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
7. Особливості здійснення окремих видів банківського кредитування та послуг кредитного характеру	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних завдань з фінансових розрахунків; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
8. Діяльність банку на ринку цінних паперів	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних завдань з фінансових розрахунків; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
9. Операції банків в іноземній валюті	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних завдань з фінансових розрахунків; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
10. Основи організації міжнародного банківського бізнесу	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування Виконання поточної модульної роботи (за 1 модулем)	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального реферативного завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою та виконати практичне завдання

ЧАСТИНА II

Модуль 2. Системні аспекти ведення банківського бізнесу (поглиблений рівень)

11. Основи аналізу діяльності банків	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахунково-аналітичного чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
12. Основи банківської статистики	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
13. Основи банківського менеджменту	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних розрахункових завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального розрахункового чи пошукового завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
14. Особливості банківського маркетингу	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального реферативного завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
15. Регулювання та фінансовий моніторинг банківської діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять використовуючи метод ситуаційного аналізу; виконання навчальних завдань; виконання домашнього завдання (теоретична та практична частини); завдання для самостійної роботи; тестування	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального реферативного завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою
16. Фінансова безпека банківського сектору	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання домашнього завдання (теоретична частина та практична частина); завдання для самостійної роботи; тестування Виконання поточної модульної роботи (за 2 модулем)	1. Опрацювати матеріал лекції та питання винесені на самостійне вивчення 2. Виконання та захист індивідуального реферативного завдання за темою; 3. У дистанційному курсі пройти тестування за темою

Інформаційні джерела

Основні джерела:

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV зі змінами та доповненнями: станом на 15.07.2021 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>. – Назва з екрана.

2. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства [Електронний ресурс]: затв. наказом Мінекономіки України від 19 січ. 2006 р. №14 зі змінами та доповненнями у редакції від 26.10.2010. р./ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06#Text>. – Назва з екрана.

3. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України [Електронний ресурс]: зтв. постановою Правління НБУ від 02.08.2004 р. №361 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 21.06. 2012 р. № 255. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-04>. – Назва з екрана.

4. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III зі змінами та доповненнями: станом на 05.08.2021 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. – Назва з екрана.

5. Про Національний банк України [Електронний ресурс]: Закон України від 20. 05. 1999 р. № 679-XIV зі змінами та доповненнями: станом на 10.11.2021 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/679-14>. – Назва з екрана.

6. Про валюту і валютні операції [Електронний ресурс]: Закон України від 21.06.2018 р. № 2473-VIII зі змінами та доповненнями: станом на 10.11.2021 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19> – Назва з екрана.

7. Про національну безпеку України [Електронний ресурс]: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII зі змінами та доповненнями: станом на 01.08.2021 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>. – Назва з екрана.

8. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення [Електронний ресурс]: Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX зі змінами та доповненнями: станом на 10.10.2021 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n3>. – Назва з екрана.

9. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки [Електронний ресурс]: Закон України від 23.02.2006р. № 3480-IV зі змінами та доповненнями: станом на 05.08.2021 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>. – Назва з екрана.

10. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]: Закон України від 23 лютого 2012 року № 4452-VI зі змінами та доповненнями: станом на 05.08.2021 р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>. – Назва з екрана.

11. Про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України [Електронний ресурс]: Положення, затв. постановою Правління НБУ від 02.01.2019 № 1 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 01.07.2021. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19>. – Назва з екрана.

12. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: Інструкція, затв. постановою Правління НБУ від 28.08.2001 № 368 зі змінами та доповненнями: станом на 16.11.2021 р. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01/page>. – Назва з екрана.

13. Про порядок відкриття і закриття рахунків клієнтів банків та кореспондентських рахунків банків - резидентів і нерезидентів [Електронний ресурс]: Інструкція, затв. Постановою Правління НБУ від 12 лист. 2003р. № 492 зі змінами та доповненнями: у ред. постанови Правління НБУ від 16.06.2021р. – Текст. дані. – Режим доступу:

Фінансова система та її роль у забезпеченні розвитку економіки України: монографія/ За заг.ред. доц. В.В. Карцевої. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2019. – Розд. 3, п.3.2. – С.191 – 213.

40. **Прасолова С.П.** Системний ризик банківського сектору України: оцінка основних джерел, чинників, наслідків та напрямів регулювання / С.П. Прасолова // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2019. - №1(91). – С.54 - 63.

41. **Прасолова С.П.** Порівняльна оцінка конкурентної позиції вітчизняних та іноземних банків на ринку України: актуальні аспекти/ С.П. Прасолова// Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». – 2021. - № 1 (102). – С. 51-60.

42. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку: підручник / Л. О. Примостка; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". - 3-тє вид., доповн. і переробл. - К. : КНЕУ, 2012. - 338 с

43. Системна криза банківського сектору України і стратегія її подолання: монографія / Аржевітін С.М., Унковська Т.Є., Баріда Н.П., Савлук М.І., Джус М.О. та інші. Київ. КНЕУ імені Вадима Гетьмана., 2017. - 182 с.

44. Управління ризиками банку: навч.посібник Н.П. Шульга, Т.М. Гордієнко, М.В. Мельничук та ін.; за наук.ред. Н.П. Шульги. – К.: Київ. Нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 628 с.

45. Центральний банк і грошово-кредитна політика.Підруч. / А.В. Сілакова, Г.І. Лановська, Н.І. Климаш, [та ін.] за заг. ред. Т.А. Говорущко.– Львів «Магнолія 2006», 2015. – 224 с.

Інформаційні ресурси Інтернету:

1. Законодавство України; Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національного банку України. Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
5. Офіційний сайт Світового банку. Режим доступу: <http://www.worldbank.org>
6. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Режим доступу: <http://www.fg.org.ua/>.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни «Банківська справа»

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки вивчення навчальної дисципліни «Банківська справа» передбачає:

1) виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиці тощо;

2) здійснення тестового контролю знань студентів за допомогою програмного засобу «OpenTest 2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань..

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (85 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, паралельна навчання, працевлаштування, навчання закордоном та міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу шляхом виконання завдань, розміщених у системі дистанційного навчання Moodle. (<https://el.puet.edu.ua/>).
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни «Банківська справа» розраховується через поточне оцінювання у двох семестрах:

- **у 1 семестрі:**

Види робіт	Максимальна кількість балів
------------	-----------------------------

Модуль 1 (теми 1-10): Відвідування занять (0,1x10=1 бал); тестування та виконання практичних розрахункових завдань (3 x 10 = 30 балів); виконання домашніх, індивідуальних завдань та поточна модульна робота (40 балів) виконання підсумкового завдання (3 x 10 = 30 балів)	100
Разом	100

- **у 2 семестрі:**

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 2 (теми 11-16): Відвідування занять (0,1x6 =0,6 бали); тестування та виконання практичних розрахункових завдань (3,3 x 6 = 20 балів); виконання домашніх, індивідуальних завдань та поточна модульна робота (40 балів)	60
Усього поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни